

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 008115 13 Uvp
Banja Luka, 06.08.2014. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Darka Osmića kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Senada Tice, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi E. J. iz Z., RH, kojeg zastupa punomoćnik S. M., advokat iz B. L., Ulica ... broj ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 18.05/2-R 283/11 od 01.09.2011. godine, tuženog Ministarstva za ... RS, u predmetu ponavljanja postupka okončanog rješenjem broj 18.02/4-R 596/06 od 24.07.2006. godine, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 008115 11 U od 16.11.2012. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 06.08.2014. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, stav 1. i 2. izreke presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 008115 11 U od 16.11.2012. godine se preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Tuženi je obavezan tužiocu nadoknaditi troškove upravnog spora u ukupnom iznosu od 2.275,00 KM, koji se sastoje od troškova sastava tužbe u iznosu od 750,00 KM, sa taksom na tužbu i presudu u iznosu od 200,00 KM, i troškove sastava zahtjeva u iznosu od 1.125,00 KM, sa taksom na zahtjev u iznosu od 200,00 KM.

U preostalom dijelu odbija se zahtev tužioca za naknadu troškova spora.

Odbijaju se zahtjevi R. S. i Z. G. za naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba u naprijed označenom upravnom sporu protiv zaključka tuženog kojim je odbačen kao neblagovremen prijedlog tužioca za ponavljanje postupka okončanog rješenjem tuženog broj 18.02/4-R 596/06 od 24.07.2006. godine (stav 1. izreke). Stavom 2. izreke presude odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 950,00 KM. Stavom 3. i 4. izreke presude su odbijeni zahtjevi Z. G. i R. S. za naknadu troškova sastava odgovora na tužbu.

U obrazloženju te presude se navodi da je tuženi organ pravilno zaključio da je dostavljanje rješenja broj 18.02/4-R 596/06 od 24.07.2006. godine kojim je okončan

postupak čije se ponavljanje traži, uredno izvršeno tužiocu putem oglasne table organa dana 09.12.2006. godine, saglasno odredbama člana 84. stav 2. i 3. Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. glasnik RS“, broj 13/02, 87/07 i 50/10 - u daljem tekstu: ZOUP), nakon što je tužiocu bezuspješno pokušano dostavljanje na adresi u Z., Ulica ... broj ..., kojom adresom je organ raspolažao, pri čemu da je pravilno tuženi konstatovao da je tužilac za drugostepeno rješenje saznao prije 31.03.2008. godine koji datum on navodi kao datum saznanja, odnosno dana 06.09.2006. godine, kojeg dana je rješenje kojim je okončan postupak čije se ponavljanje traži, lično uručeno njegovom ocu E. J.1 kao njegovom punomoćniku u tom postupku. U takvoj procesnoj situaciji, kako se nadalje ističe, kad stranka ima punomoćnika, nikako nije bilo osnova da se rješenje tuženog od 24.07.2006. godine dostavlja tužiocu u smislu člana 77. stav 4. ZOUP, jer se takvo dostavljanje vrši u situaciji kad stranka nema punomoćnika u RS, a nije bilo osnova da se dostavljanje vrši po odredbi člana 80. ZOUP diplomatskim putem, jer da i ovaj oblik dostavljanja prepostavlja da organ raspolaže tačnom adresom stranke koja živi u inostranstvu, a nema punomoćnika, što ovdje kako se zaključuje, nije slučaj. Odbijanje zahtjeva za naknadu troškova sastava tužbe i sudske taksa na tužbu i presudu u ukupnom iznosu od 950,00 KM sud je zasnovao na odredbi člana 49. a ZUS budući da je tužilac izgubio spor.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja su od uticaja na rješenje stvari. Istiće da bez obzira na činjenicu što je tužiocu dostavljanje u jednoj fazi prvostepenog postupka uspješno izvršeno na adresi u Z., Ulica ... broj ..., da prvostepeni organ nije prilikom prvog dostavljanja rješenja od 24.07.2006. godine pozvao tužioca kao lice u inostranstvu da primjenom člana 77. stav 3. ZOUP, u određenom roku postavi punomoćnika za prijem pismena, a što je bio dužan učiniti; da taj propust organa predstavlja povodu odredaba o dostavljanju zbog čega nije bilo moguće dostavljanje putem oglasne table. Kako je sud svoju odluku zasnovao na pogrešnom utvrđenju činjenice o pravilnom dostavljanju, a da pri tome nije obrazložio kontradiktornost između te povrede kao odlučne činjenice i merituma same upravne stvari (jer je zahtjev tužioca za povrat stana odbijen na osnovu stava da nije podnio zahtjev, a da nije imao punomoćnika u tom postupku), to je i sud pobijanom presudom ostvario povodu pravila postupka. Predložio je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači te osporen akt poništi i da mu tuženi organ naknadi trošak upravnog spora u iznosu od 2.475,00 KM i to na ime sastava tužbe u koji iznos je uključena sudska taksa na tužbu i presudu u ukupnom iznosu od 950,00 KM, te iznos od 1525,00 KM za sastav zahtjeva sa obračunatom sudske taksonom na zahtjev i odluku po zahtjevu.

Tuženi organ je predložio da se zahtjev odbije kao neosnovan, ostajući kod razloga sadržanih u obrazloženju osporenog akta.

Z. G. koji je od tužioca kupio predmetni stan, u svojstvu zainteresovanog lica u ovom upravnom sporu je istakao da je zahtjev osnovan jer da je pobijana presuda zasnovana na nepravilnoj primjeni materijalnog prava i povredi pravila postupka, dodajući da je kod Osnovnog suda u Banjaluci u toku parnice u predmetu broj 710 P 047834 05 P u kojoj se pokušava utvrditi ništavost tužiočevog ugovora o otkupu predmetnog stana (upravo na osnovu odluke tuženog od 24.07.2006. godine), radi čega je odbijen kao preuranjen zahtjev R. S. privremenog korisnika predmetnog stana, za reizvršenje vraćanjem u posjed tog stana. Predložio je da se zahtjev uvaži i

pobjjana presuda preinači, te da mu se naknade troškovi sastava odgovora na zahtjevu u iznosu od 1.125,00 KM.

R. S., takođe zainteresovano lice u ovom upravnom sporu kao privremeni korisnik stana je u odgovoru na zahtjev istakao da je tuženi organ proveo sve dokaze i potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje na osnovu kojeg je donio zakonitu odluku pravilnom primjenom člana odredaba 84. ZOUP. Predložio je da se zahtjev odbije kao neosnovan, te da se tužilac obaveže da mu naknadi troškove sastava odgovora na zahtjev u iznosu od 600,00 KM.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovore na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Rješenjem od 24.07.2006. godine kojim je okončan postupak čije se ponavljanje traži, je poništeno rješenje Odsjeka tuženog u B. L. broj 05-050-02-02-7487/59 od 27.06.2003. godine (stav 1. dispozitiva), kojim je potvrđeno stanarsko pravo tužiocu na predmetnom stanu te mu dozvoljeno vraćanje u posjed istog a R. S. utvrđen prestanak prava privremenog korišćenja tog stana; stavom 2. dispozitiva navedenog rješenja je odbijen zahtjev E. J.1 (oca tužioca), za vraćanje u posjed tog stana uz obrazloženje da je poništenim rješenjem pogrešno navedeno da je zahtjev podnio tužilac, jer da je zahtjev podnio njegov otac u svoje ime s tim da uz zahtjev nije bila priložena punomoć kojom je tužilac ovlastio oca da u njegovo ime podnese taj zahtjev a da je u spisima predmeta priložen ugovor o korišćenju predmetnog stana koji je tužilac zaključio sa Zavodom za ..., B. L. dana 24.12.1991. godine. To rješenje je donijeto u izvršenju presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj U-989/03 od 14.06.2006. godine, ali ne u skladu sa uputama i primjedbama iz iste. Naime, u obrazloženju te presude sud je istakao da je zahtjev nosioca stanarskog prava za vraćanje u posjed stana, materijalno pravni zahtjev, koji se podnosi u smislu člana 17. (14) i 18. (15.) Zakona o prestanku primjene Zakona o korišćenju napuštene imovine - prečišćen tekst („Službeni glasnik RS“, broj 16/10 u daljem tekstu ZPPZKNI), pa da je zadatak prvostepenog organa da utvrdi sve relevantne činjenice odlučne za rješenje predmetne upravne stvari. Kako u tom postupku nije održana usmena rasprava koja je bila obavezna u smislu člana 137. ZOUP, jer je riječ o više stranačkoj upravnoj stvari, a da službena zabilješka od 25.03.2003. godine o uzimanju tužiočeve izjave na zapisnik, sačinjene u predmetnom stanu, nema karakter rasprave, zaključeno je da pitanje aktivne stranačne legitimacije E. i E. J. nije valjano utvrđeno u tom postupku.

U predmetnom upravnom sporu sporno je da li je tužilac blagovremeno podnio prijedlog za ponavljanje postupka, koji je zasnovao na odredbi člana 234. tačka 9. ZOUP, jer da mu nedostavljanjem rješenja od 24.07.2006. godine nije bila data mogućnost da učestvuje u postupku. Nije sporno da je organ raspolažao sa adresom tužioca u Z. u Ulici ... broj ..., na koju je uputio rješenje od 24.07.2006. godine, nakon čega je s obzirom da se to rješenje vratilo sa naznakom dostavljača da je tužilac nepoznat na toj adresi, dostavljanje izvršeno stavljanjem tog rješenja na oglasnu tablu organa, primjenom člana 84. stav 2. ZOUP. Upravni organi i nižestepeni sud zauzimaju stav da je tužilac bio obavezan da organ obavijesti o promjeni adrese, prema stavu 1. člana 84. ZOUP, pa da su se stekli uslovi iz stava 2. tog člana da se naredno dostavljanje vrši stavljanjem na oglasnu tablu organa. Ta odredba je

primjenljiva samo u slučaju kad dostavljač ne sazna gdje se stranka odselila, što u konkretnom dostavljač nije naznačio, zbog čega takva dostava prije upozorenja tužioca na obavezu iz člana 77. stav 3. ZOUP (postavljanje punomoćnika za prijem pismena), nije pravilno izvršena.

S pravom tužilac ukazuje da nije učestvovao u postupku donošenja rješenja od 24.07.2006. godine, kojim je drugačije riješeno u odnosu na rješenje kojim mu je potvrđeno stanarsko pravo i dozvoljeno mu vraćanje u posjed predmetnog stana. Tužilac je uveden u posjed predmetnog stana dana 04.08.2003. godine, na osnovu zaključka o dozvoli izvršenja od 23.07.2003. godine, kada je navedeno prvostepeno rješenje postalo izvršno protekom roka od 15. dana u kojem je privremeni korisnik bio dužan predmetni stan vratiti u posjed tužiocu (prema članu 15. stav 2. ZPPZKNI), i konačno prema članu 13. ZOUP (donošenjem i dostavljanjem rješenja tuženog od 22.07.2003. godine), zbog čega se osnovano postavlja pitanje da li je tužilac u tako okončanom upravnom postupku bio obavezan da obavijesti organ o promjeni svoje adrese prebivališta ili boravišta. Zbog toga su povrijeđena pravila postupka sadržana u odredbama člana 84. stav 2. i 3. ZOUP u vezi sa odredbom člana 77. stav 3. ZOUP, na čiju nepravilnu primjenu tužilac osnovano ukazuje. Zbog nepravilne primjene tih odredaba nepravilno je primjenjena odredba člana 234. tačka 9. ZOUP s obzirom da nisu provedeni dokazi na okolnost kada je tužilac zaista saznao za rješenje od 24.07.2006. godine i njegov sadržaj.

Osim toga, u spisima predmeta nema priložene punomoći kojom je tužilac ovlastio oca da ga zastupa u predmetnom upravnom postupku već je priložena punomoć za podnošenje zahtjeva, zbog čega nisu osnovani razlozi pobijane presude da je rješenje od 24.07.2006. godine uredno dostavljeno ocu tužioca E. J.1, kao njegovom punomoćniku. Na te okolnosti kao odlučnog pitanja utvrđenja aktivne stranačke legitimacije E. i E. J. u predmetnom upravnom postupku, nije valjano raspravljeno u postupku u kojem je uslijedilo rješenje od 22.07.2003. godine, na što je ukazao ovaj sud u presudi od 14.06.2006. godine a što nije otklonjeno ni prije donošenja rješenja od 24.07.2006. godine, jer nije proveden postupak na koji je ukazano tom presudom. Nakon utvrđenja procesnih prepostavki za podnošenje zahtjeva za vraćanje u posjed navedenog stana u postupku koji će uslijediti uz učešće tužioca, njegovog oca E. J.1 i zainteresovanih lica je potrebno utvrditi ispunjenost uslova iz odredaba člana 17. i 18. ZPPZKNI u smislu utvrđenja da li je tužilac bio korisnik predmetnog stana na dan 30. 04.1991. godine te kada ga je napustio, jer je evidentno da je on postao nosilac stanarskog prava na istom stanu dana 24.12.1991. godine.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona i pobijana presuda preinačava na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava jer su ostvareni razlozi za poništenje osporenog akta predviđeni odredbama člana 10. tačka 2. i 4. ZUS.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 386. stav 1. i 387. Zakona o parničnom postupku („Sl. glasnik RS“, broj 58/03-61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu člana 48. ZUS, u vezi sa odredbama člana 49. i 49a. ZUS, s obzirom da je tužilac uspio u ovom sporu. Pema

Tarifnom broju 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 68/05), određeno je da za podneske u upravnim sporovima u neprocijenjivim stvarima visina nagrade iznosi 300 bodova, uvećana za 50% za sastav pravnog lijeka. Tužilac je u tužbi postavio opredijeljen zahtjev za naknadu sastava tužbe u iznosu od 750,00 KM, te naknadu sudske takse na tužbu i presudu od po 100,00 KM. U zahtjevu je tražio naknadu troškova sastava zahtjeva u iznosu od 1.125,00 KM koji iznosi mu pripada prema vrijednosti boda od 2 KM propisanim članom 14. u vezi sa tarifnim brojem 14. Tarife. Prema priloženim uplatnicama tužilac je platio taksu na tužbu u iznosu od 100,00 KM i na presudu u iznosu od 100,00 KM, te na zahtjev u iznosu od 200,00 KM pa mu na osnovu odredbe člana 49. a stav 1. ZUS pripada pravo na naknadu tih sredstava. Tužilac nije platio taksu na presudu povodom zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, koju nije ni obavezan platiti prema Zakonu o sudskim taksama pa je u stavu 3. izreke odbijen zahtjev za naknadu tog iznosa takse.

Odluka iz stava 4. izreke presude o odbijanju zahtjeva zainteresovanih lica za naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev se zasniva na odredbi člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku u vezi sa članom 48. ZUS, s obzirom da je davanje odgovora na zahtjev pravo stranke ali nije obavezna radnja u upravnom sporu pa se naknada troškova za taj podnesak ne može smatrati opravданom. Pri tom se u tim odgovorima ne ističe ništa novo u odnosu na navode tih lica iznijetih u upravnom postupku i upravnom sporu.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić